

Bruxelles, 25. veljače 2026.
(OR. en, fr)

Međuinstitucijski predmet:
2025/0524 (COD)

6256/26
ADD 1 REV 1

CODEC 214
CLIMA 57
ENV 115
ENER 62
COMPET 178
IND 108
MI 118

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1119 u pogledu utvrđivanja prijelaznog klimatskog cilja Unije za 2040. (prvo čitanje) – donošenje zakonodavnog akta = izjave

Francuska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Francuska podupire privremeni dogovor postignut u trijalogu 10. prosinca 2025. o reviziji Europskog zakona o klimi, koji odražava francuske prioritete u pogledu klimatskih ambicija i europske konkurentnosti te je i dalje u potpunosti u skladu s dogovorom koji su ministri okoliša postigli u Vijeću 5. studenoga 2025.

Pozdravila je velik iskorak za europsku klimatsku politiku.

Međutim, Francuska skreće pozornost na pitanje koje se odnosi na sustav trgovanja emisijama (ETS). U tom je pogledu podsjetila na važnost zaštite integriteta i učinkovitosti ETS-a isključivanjem upotrebe međunarodnih kredita u kontekstu usklađenosti unutar sustava trgovanja, koju je već naglasila posljednjih mjeseci tijekom pregovora. Stoga će svako pojašnjenje o tome biti dobrodošlo.

Mađarska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Mađarska ne može poduprijeti cilj smanjenja neto emisija za 90 %, stoga ne možemo poduprijeti donošenje zakonodavstva. Takva razina ambicije nije u skladu s ciljem jačanja konkurentnosti i gospodarske otpornosti Europe. Bez prihvatljivih realističnih i djelotvornih uvjeta postoji ozbiljan rizik da će europska poduzeća premjestiti svoju proizvodnju i emisije izvan Unije, što će dovesti do deindustrijalizacije, gubitka radnih mjesta i povećane ovisnosti o vanjskim akterima te istodobno ugroziti napore za smanjenje emisija.

Prijedlog se ne temelji na ažuriranoj procjeni učinka koja bi odražavala nedavna važna geopolitička i gospodarska kretanja. Nije predstavljena analiza na razini država članica, što znači da su različiti učinci na države članice i dalje nepoznati. Situacija je stoga slična donošenju paketa „Spremni za 55 %”. Europsko gospodarstvo mora se prilagoditi klimatskim mjerama, a ne obrnuto.

Iako podupiremo klimatske ambicije, pozivamo na realističan pristup i smatramo da bi bilo razumno započeti s niže ciljne razine koja odražava našu gospodarsku stvarnost. Naša predanost ambicijama vidljiva je i iz naših postignuća, s obzirom na to da je Mađarska već postigla neto smanjenje emisija od 48 % u odnosu na 1990., što je znatno iznad prosjeka EU-a. Istodobno, niz država članica nije ostvario usporediv napredak, zbog čega se postavlja pitanje kako ostvariti zajednički cilj na pravedan i uravnotežen način. Svi smo odgovorni za svoje građane. U tom smislu upozoravamo na to da države članice koje su svojim glasovanjem skrenule pozornost Vijeća na neizvedivost cilja od 90 % ne bi smjele biti odgovorne u slučaju da se cilj EU-a za 2040 ne ostvari. Rana postignuća trebala bi biti na odgovarajući način priznata u predstojećem okviru.

Nadalje, s obzirom na znatne nesigurnosti u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) i stopu uvođenja tehnološkog uklanjanja ugljika, nije primjereno temeljiti obvezujući cilj neto smanjenja emisija na pretpostavkama o ponorima.

Iako primjećujemo određena poboljšanja u kompromisnom tekstu, posebno u pogledu klauzule o reviziji/preispitivanju, te su izmjene i dalje nedostatne. I dalje postoje brojna otvorena pitanja o metodologiji, provedbi i pouzdanosti okvira.

Nadalje, očekuje se da mjere kao što je ETS2 neće dovesti do znatnog smanjenja emisija, već bi mogle pogoršati situaciju povećanjem troškova za kućanstva i mala poduzeća, što bi moglo dovesti do negativnih socijalnih reakcija i smanjenja javne potpore klimatskoj politici. Iako uvažavamo odgodu uvođenja sustava ETS2 za godinu dana, time se ne smanjuju znatni negativni učinci koje to ima na naša kućanstva i mala poduzeća. U okviru predstojeće revizije ETS-a bit će potrebne dodatne prilagodbe.

Naposljetku, izražavamo žaljenje zbog toga što su se pregovori o tako bitnom predmetu vodili pod znatnim vremenskim pritiskom, što nije primjereno odluci koja je tako dugoročno strateški važna. Potreban je uravnotežen i vjerodostojan pristup utemeljen na dokazima kako bi se osiguralo da okvir za 2040. i dalje bude realističan, društveno prihvatljiv i usklađen s europskim ciljevima konkurentnosti.

Malta je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Malta i dalje nepokolebljivo podupire zajedničke klimatske ciljeve Unije. Međutim, provedba Europskog zakona o klimi mora odražavati temeljnu stvarnost: naš jedinstveni zemljopisni kontekst i našu polaznu točku s već niskim emisijama.

Malta smatra da bi se u Zakonu o klimi trebale razlikovati posebne okolnosti otočnih država članica kako bi se osiguralo da budući klimatski ciljevi ostanu pravedni, razmjerni i u skladu s predanošću EU-a pravednoj tranziciji.

Naš status male otočne nacije nije privremena prepreka, već trajna strukturna stvarnost koja uvjetuje našu sposobnost dekarbonizacije, i to često drugačijim tempom od kontinentalne Europe.

Kako bi se osigurao uspjeh, svaki okvir za razdoblje nakon 2030. mora se temeljiti na pouzdanim, lokaliziranim procjenama učinka na razini država članica u kojima se uzimaju u obzir te različite polazne točke. Bez prilagođenog pristupa kojim se poštuju nacionalne posebnosti, a osobito ovisnost Malte o zračnom i pomorskom prometu u kojem su emisije većinom međunarodne, ali se troškovi i pritisci za usklađivanje osjećaju na domaćem tržištu, postoji rizik da bi raspodjela napora mogla biti u neskladu od stvarnog potencijala za smanjenje emisija. Takvim bi se neskladom stvorilo opterećenje koje nije ni troškovno učinkovito ni pravedno.

Malta pozdravlja naglasak koji se u Zakonu o klimi stavlja na fleksibilnost i to mora služiti kao operativna okosnica okvira za 2040., a ne samo kao teoretski koncept. Za male otočne države fleksibilnost je ključni most između velikih ambicija i praktične izvedivosti. Potreban nam je vjerodostojan put kojim se djelotvorno upravlja preklapanjima među regulatornim instrumentima kako bi se spriječilo kumulativno opterećenje istih ključnih sektora.

Naposljetku, pravedan doprinos zahtijeva pravedan pristup financiranju. Budući da postojeći financijski instrumenti EU-a često pogoduju infrastrukturi velikih razmjera, mala tržišta i manji projekti i dalje su u strukturno nepovoljnom položaju. Malta poziva na prilagođene mehanizme financiranja koji bi bili stvarno dostupni malim otočnim gospodarstvima kako bi se osiguralo da se naša tranzicija podupire ulaganjima koja odgovaraju našim razmjerima.

Poljska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Poljska pozdravlja elemente koji su na njezin zahtjev uvedeni u Europski zakon o klimi tijekom pregovora. Mnogi poljski prijedlozi uključeni su u konačni tekst Europskog zakona o klimi, čime je omogućeno oblikovanje cilja za 2040. kojim se manje opterećuje gospodarstvo. Konkretno, pozitivno ocjenjujemo sljedeće:

- **odgodu pokretanja sustava ETS2**, koji smatramo nepotrebnim instrumentom za države članice kao što je Poljska koje već učinkovito dekarboniziraju građevinski i prometni sektor putem nacionalnih politika prilagođenih lokalnim izazovima i okolnostima. Dodatno vrijeme, dopunjeno ranijim oslobađanjem sredstava iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku, usklađeno je s dokazanim pristupom Poljske kojim se promiče smanjenje emisija na društveno prihvatljiv način, na temelju poticaja, a ne sankcija na nacionalnoj razini.
- **uvođenje strogih klauzula o preispitivanju**, čime se stvara jasna veza između razine klimatskih ambicija i stanja europske industrije, energetske sigurnosti i geopolitičkog okruženja koje se brzo mijenja.

- **mogućnost upotrebe do 10 % međunarodnih kompenzacija** za postizanje cilja EU-a za 2040., što je važan instrument fleksibilnosti troškova, posebno za tradicionalne industrijske sektore koji se suočavaju s visokim troškovima ETS-a. Poljska pozdravlja inicijativu Europske komisije da se omogući upotreba takvih kompenzacija u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama.
- **najavu smanjenja klimatskih opterećenja za stratešku obrambenu industriju**, čiji je cilj održavanje njezinih proizvodnih kapaciteta na troškovno učinkovit način s obzirom na trenutačnu veliku geopolitičku nesigurnost i izravnu prijetnju Rusije.

Poljska istodobno naglašava da naš ključni zahtjev – korekcija ukupne razine ambicije prema stvarnim sposobnostima gospodarstava EU-a – nije ispunjen. Smatramo da je cilj smanjenja emisija od 90 % do 2040. u Europskoj uniji nemoguće postići bez ozbiljnog ugrožavanja konkurentnosti strateških industrijskih sektora EU-a ili čak njihova potpunog ukidanja. To ima posljedice za sigurnost, gospodarski rast i tržište rada. Poljska ne može poduprijeti razinu ambicije koja šteti i poljskom gospodarstvu i gospodarstvu EU-a te narušava našu konkurentnost na globalnoj razini.

Poljska će i dalje aktivno i konstruktivno sudjelovati u sljedećim fazama postupka donošenja odluka o okviru klimatske politike EU-a za razdoblje nakon 2030., u bliskoj suradnji s državama članicama koje dijele naše prioritete. Naš je cilj i dalje osigurati društveno prihvatljivu i pravednu tranziciju uz istinsko jačanje konkurentnosti, sigurnosti i otpornosti europskog gospodarstva.

Finska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Finska podupire konačni kompromis o izmjeni Europskog zakona o klimi. Finska snažno podupire i prijelazni klimatski cilj smanjenja neto emisija za 90 % na razini EU-a do 2040., što našim poduzećima pruža dugoročnu sigurnost ulaganja. Čista tranzicija prema klimatskoj neutralnosti do 2050. prilika je za inovacije i gospodarski rast.

Cilj smanjenja neto emisija za 90 % potrebno je provesti jasnim, djelotvornim i troškovno učinkovitim zakonodavnim okvirom za razdoblje nakon 2030.

U tu svrhu Finska smatra da se međunarodne krediti iz članka 6. Pariškog sporazuma ne bi trebali upotrebljavati za usklađivanje s ETS-om. ETS EU-a treba usmjeravati smanjenje emisija i primjenu tehničkih rješenja kojima se potiče daljnje smanjenje emisija, kao što su tehnički ponori, unutar EU-a. Mogućnost upotrebe kredita iz članka 6. za usklađivanje u ETS-u EU-a mogla bi otežati postizanje tih ciljeva.

Komisija je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Komisija podsjeća da pravo inicijative koje joj je dodijeljeno Ugovorima uključuje pravo odlučivanja o tome hoće li podnijeti zakonodavni prijedlog i, ovisno o slučaju, pravo određivanja predmeta, cilja, sadržaja i vremenskog okvira takvog prijedloga i/ili povezanog djelovanja. Stoga se odredbe Uredbe kojima se od Komisije zahtijeva da pripremi prijedloge moraju tumačiti na način da se njima ne dovodi u pitanje Komisijino pravo inicijative na temelju Ugovorâ.
